

GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE

Republika Srpska
78000 Banja Luka
Vladike Platona bb
Tel: +387(0)51/493-555
Faks:+387(0)51/493-556
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izvještaj o provedenoj
finansijskoj reviziji Grada Istočno Sarajevo
za period 01.01-31.12.2023. godine**

Broj: RV048-24

Banja Luka, 01.07.2024. godine

SADRŽAJ

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	1
Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	4
Izvještaj o reviziji usklađenosti.....	4
III REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	8
V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	9
1. Uvod.....	9
2. Provodenje preporuka iz prethodnog izvještaja.....	9
3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	10
4. Nabavke.....	11
5. Priprema i donošenje budžeta.....	13
6. Finansijski izvještaji	13
6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta.....	13
6.1.1. Prihodi i primici.....	14
6.1.2. Rashodi i izdaci	16
6.1.3. Budžetski suficit/deficit.....	21
6.1.4. Neto finansiranje.....	22
6.1.5. Razlika u finansiranju	22
6.2. Bilans uspjeha	22
6.2.1. Prihodi.....	22
6.2.2. Rashodi.....	23
6.2.3. Finansijski rezultat.....	23
6.3. Bilans stanja.....	23
6.3.1. Aktiva	23
6.3.2. Pasiva	28
6.3.3. Vanbilansna evidencija.....	30
6.4. Bilans novčanih tokova.....	30
6.5. Vremenska neograničenost poslovanja.....	31
6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	31
6.7. Napomene uz finansijske izvještaje	31

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja Grada Istočno Sarajevo koji obuhvataju: Konsolidovani bilans stanja na dan 31.12.2023. godine, Konsolidovani bilans uspjeha, Konsolidovani izvještaj o promjenama neto imovine, Konsolidovani bilans novčanih tokova, Konsolidovani periodični izvještaj o izvršenju budžeta na računovodstvenom fondu 01 i Konsolidovani periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima, za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, objašnjavajućih napomena uz finansijske izvještaje i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, konsolidovani finansijski izvještaji Grada Istočno Sarajevo istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2023. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200-2810. Naša odgovornost za provođenje revizije detaljnije je opisana u pasusu „Odgovornost revizora“. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 130 - Etički kodeks, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja dovoljni i odgovarajući i da obezbeđuju osnov za naše mišljenje o finansijskom stanju imovine, obaveza i izvora i izvršenju budžeta.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. ovog Izvještaja:

Popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2023. godine nije organizovan i izvršen shodno odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza, jer kod Gradske uprave popisom nisu obuhvaćena potraživanja za nenaplaćene poreze.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.2.5. ovog Izvještaja:

Precijenjeni su grantovi u zemlji u iznosu od 85.800 KM za koliko su potcijenjeni rashodi za lična primanja, jer su rashodi za lična primanja iskazani u okviru grantova, što nije u skladu sa članom 91. stav (3) i 95. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.2.1. i 6.3.1.1. ovog Izvještaja:

Potcijenjeni su potraživanja za nenaplaćene poreze i neporeske prihode i prihodi obračunskog karaktera u najmanjem iznosu od 157.785 KM za koliko je negativan finansijski rezultat tekuće godine iskazan u većem iznosu, jer prihodi po osnovu poreskih i drugih fiskalnih propisa nisu priznati na obračunskoj osnovi, što nije u skladu sa članom 106. i 109. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.3.1.2. ovog Izvještaja:

Precijenjeni su dugoročni zajmovi dati JP „Digis“ d.o.o. Istočno Sarajevo u iznosu od 1.040.000 KM za koliko su potcijenjeni kratkoročni zajmovi, jer nije izvršena reklasifikacija istih prema ročnosti u skladu sa članom 60. i 61. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Precijenjeni su dugoročni zajmovi i finansijski rezultat ranijih godina za iznos od 7.478.301 KM, jer nije izvršena procjena datih zajmova sa stanovišta naplativosti i korekcija istih, što nije u skladu sa članom 73. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.3.2.2. ovog Izvještaja:

Trajni izvori su precijenjeni u iznosu od 9.094 KM za koliko je finansijski rezultat ranijih godina potcijenjen, jer nije izvršena korekcija greške iz ranijeg perioda shodno zahtjevima MRS-JS 3 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške.

Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz konsolidovane finansijske izvještaje korisnika budžeta Grada Istočno Sarajevo za godinu koja se završava na dan 31.12.2023. godine su objelodanjena pitanja vezana za nastavak poslovanja u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, odnosno objelodanljeno je da su konsolidovani finansijski izvještaji pripremljeni na bazi koncepta nastavka poslovanja.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja su ona pitanja koja su po našem profesionalnom mišljenju bila najznačajnija u vršenju revizije konsolidovanih finansijskih izvještaja Grada Istočno Sarajevo za godinu koja se završava na dan 31.12.2023. godine. Ova pitanja smo razmotrili u okviru revizije tih finansijskih izvještaja kao cjeline, a u formiraju našeg mišljenja ne dajemo odvojeno mišljenje o tim pitanjima. Osim pitanja opisanih u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, nema drugih pitanja koja treba objaviti u ovom Izvještaju o reviziji.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Gradonačelnik je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor i međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale uslijed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja. Pri izradi finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno da procijeni stalnost poslovanja i da objelodani pitanja vezana za vremensku neograničenost poslovanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjeravanje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevaram ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjeravanje predstavlja visok nivo uvjeravanja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomski odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih uslijed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije, ključnim revizijskim pitanjima i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 01.07.2024. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja Grada Istočno Sarajevo za 2023. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u konsolidovanim finansijskim izvještajima Grada Istočno Sarajevo za 2023. godinu su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 4. ovog Izvještaja:

Nabavke usluga popravke i održavanja službenih vozila kod Gradske uprave u najmanjem iznosu od 15.697 KM provedene su putem više direktnih sporazuma, čime je izvršeno dijeljenje nabavki, što nije u skladu sa članom 14. stav (1), 15. stav (6) i 87. Zakona o javnim nabavkama.

Ugovorom o izvođenju radova na izgradnji Memorijalnog kompleksa posvećenog stradalim Srbima Sarajevsko-romanijske regije u XX vijeku i Sporazumom o saradnji na projektu „Park Sunce sa spomeničkom skulpturom Belog andela“, Grad Istočno Sarajevo se kao finansijer i nosilac projekta, obavezao da doznači sredstva Boračkoj organizaciji Opštine Istočno Novo Sarajevo u iznosu od 2.200.000 KM za plaćanje izvođača radova „Uniotec“ d.o.o. Istočno Novo Sarajevo, odnosno Omladinskom udruženju „Aksiom“ u najmanjem iznosu od 510.348 KM. Nabavke su izvršene i evidentirane u poslovnim knjigama Grada u iznosu od 1.033.774 KM bez provođenja odgovarajućih procedura javnih nabavki, što nije u skladu sa članom 3., 6. i 14. Zakona o javnim nabavkama.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.1.2.5. i 6.1.2.7. ovog Izvještaja:

Za isplaćeni regres za korišćenje godišnjeg odmora i pomoći zaposlenima nisu obračunati i uplaćeni pripadajući porez i doprinosi u iznosu od 98.358 KM, što nije u skladu sa članom 3. i 8. Zakona o porezu na dohodak i članom 10. Zakona o doprinosima.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.3.1.2. ovog Izvještaja:

Gradonačelnik je donio Odluku o prenosu prava vlasništva 29.06.2023. godine kojom je izvršen prenos prava vlasništva nad polovnom kombinovanom građevinskom mašinom u vrijednosti od 109.863 KM sa Grada na JP „Komunalno“ a.d. Pale, što nije u skladu sa članom 25. stav (2), tačka 12) Statuta Grada Istočno Sarajevo, jer Skupština Grada donosi odluku o pribavljanju, upravljanju i raspolaganju imovinom Grada.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući dalje rezervu na dato mišljenje, skrećemo pažnju na navedeno pod tačkom 3. ovog Izvještaja:

Odlukom Vlade Republike Srpske o primjeni odredaba Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske produžena je primjena odredbi navedenog kolektivnog ugovora, koja je osporena od strane Ustavnog suda Republike Srpske.

Grad Istočno Sarajevo je koeficijente za obračun plata zaposlenih prilagodio odredbama Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske. Kolektivnim ugovorom kod poslodavca za zaposlene u Gradskoj upravi Grada koji je na snazi do avgusta 2024. godine definisani su koeficijenti za obračun neto plate, odnosno isti ne sadrže porez i doprinose na platu, a prilikom obračuna plata, neto koeficijenti su preračunati u bruto shodno odredbama Zakona o radu.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, gradonačelnik je takođe odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Grada Istočno Sarajevo obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Grada Istočno Sarajevo.

Banja Luka, 01.07.2024. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se gradonačelniku da obezbijedi da se:

- 1) postupci i procedure provođenja popisa i usaglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza vrši u skladu sa članom 4. Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza,
- 2) rashodi za grantove i lična primanja zaposlenih koji se odnose na regres za godišnji odmor zaposlenih priznaju i evidentiraju u poslovnim knjigama shodno članu 91. stav (3) i 95. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike,
- 3) prihodi od poreskih i drugih fiskalnih propisa priznaju na obračunskoj osnovi u skladu sa članom 106. i 109. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike,
- 4) poslovni događaji nakon datuma izvještavanja priznaju i objelodanjuju u finansijskim izvještajima shodno zahtjevima MRS-JS 14 - Događaji nakon datuma izvještavanja,
- 5) klasifikacija datih zajmova vrši prema ročnosti shodno članu 60. i 61. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike,
- 6) izvrši procjena datih zajmova sa stanovišta naplativosti i korekcija istih shodno članu 73. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike,
- 7) u okviru vanbilansne evidencije, evidentiraju primljene garancije kroz postupke javnih nabavki shodno članu 89. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike,
- 8) u Napomenama uz konsolidovane finansijske izvještaje objelodanjuju sve dodatne informacije shodno zahtjevima MRS-JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja i odredbama člana 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Preporučuje se direktoru JU Matična biblioteka Istočno Sarajevo da obezbijedi da se:

- 9) izvrši korekcija greške iz ranijeg perioda u vezi sa evidencijama trajnih izvora shodno zahtjevima MRS-JS 3 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške.

Preporučuje se direktoru JU Srednjoškolski centar „Vasilije Ostroški“ Sokolac da obezbijedi da se:

- 10) izvrši analiza nastanka poslovnih događaja koji su evidentirani u okviru rezervi, te da se na osnovu vjerodostojne knjigovodstvene isprave izvrši evidentiranje istih u poslovnim knjigama.

Preporuke vezane za usklađenost

Preporučuje se gardonačelniku da obezbijedi da se:

- 1) uspostavi sistem internih kontrola shodno Zakonu o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske u smislu da se sačini plan i godišnji izvještaj o provođenju planiranih aktivnosti, izvrši popis poslovnih procesa, identifikuju i procijene rizici, definiju kontrolne aktivnosti, donosi plan zapošljavanja, primjeni sistem dvojnog potpisa, obračunavaju dnevnice za inostranstvo i popunjavaju putni nalozi za vozila u skladu sa propisima, uspostavi interna revizija, kao i druge aktivnosti zahtijevane navedenim zakonom,

- 2) prilikom korišćenja javnih sredstava, ugovori o javnoj nabavci robe, usluga i radova dodjeljuju shodno članu 3., 6., 14., 15. i 87. Zakona o javnim nabavkama, da se za Gradsku razvojnu agenciju Istočno Sarajevo i JU Srednjoškolski centar Pale objavljuju osnovni elementi ugovora za sve postupke javne nabavke na portalu javnih nabavki, te da se u JU Srednjoškolski centar Pale uskladi interna regulativa vezana za javne nabavke sa važećim zakonskim propisima,
- 3) po osnovu isplaćenog regresa za godišnji odmor zaposlenima obračunaju i uplate pripadajući porez i doprinosi shodno članu 3. i 8. Zakona o porezu na dohodak i članu 10. Zakona o doprinosima,
- 4) prilikom dodjeljivanja novčane pomoći poštuju kriterijumi definisani članom 4. i 5. Pravilnika o kriterijumima, načinu i postupku dodjele jednokratne novčane pomoći stanovnicima Grada Istočno Sarajevo i da korisnici sredstava granta podnose izveštaje o utrošku primljenih sredstava u skladu sa članom 12. Odluke o izvršenju budžeta Grada Istočno Sarajevo,
- 5) odluka o pribavljanju, upravljanju i raspolaaganju imovinom Grada Istočno Sarajevo donosi od strane Skupštine Grada Istočno Sarajevo shodno članu 25. stav (2), tačka 12) Statuta Grada Istočno Sarajevo.

Preporučuje se Skupštini Grada Istočno Sarajevo da obezbijedi da se:

- 6) izvrši analiza završenosti oglednog objekta Pale i donesu odgovarajuće odluke o statusu objekta u pripremi na osnovu kojih bi se izvršilo priznavanje i vrednovanje nefinansijske imovine u poslovnim knjigama, shodno zahtjevima MRS-JS 17 - Nekretnine, postrojenja i oprema.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske,
- Odluka o usvajanju rebalansa budžeta za 2023. godinu,
- Odluka o izvršenju rebalansa budžeta za 2023. godinu,
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj,
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske,
- Zakon o lokalnoj samoupravi,
- Zakon o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave,
- Zakon o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave,
- Zakon o sistemu javnih službi,
- Zakon o radu,
- Zakon o doprinosima,
- Zakon o porezu na dohodak, glava I-IV, VI, VII, X, XII, XIII,
- Zakon o javnim nabavkama,
- Zakon o zaduživanju, dugu i garancijama Republike Srpske,
- Zakon o uređenju prostora i građenju,
- Zakon o javnim putevima,
- Zakon o koncesijama,
- Zakon o zaštiti od požara,
- Zakon o komunalnim taksama,
- Zakon o komunalnim djelatnostima, član 6-12., 20-25. i 41,
- Zakon o sportu Republike Srpske i Pravilnik o kategorizaciji sportova u Republici Srpskoj,
- Odluka o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj,
- Uredba o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem,
- Kolektivni ugovor kod poslodavca za zaposlene u gradskoj upravi Grada Istočno Sarajevo,
- Pravilnik o formi i sadržaju budžeta i izvještaja o izvršenju budžeta.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Grad Istočno Sarajevo (u daljem tekstu: Grad) je teritorijalna jedinica lokalne samouprave koja se nalazi u istočnom dijelu Republike Srpske i najveći je grad Sarajevsko-romanijske regije. Prostire se na površini od 1.426 km², a čine ga opštine Pale, Istočno Novo Sarajevo, Istočna Ilidža, Istočni Stari Grad, Sokolac i Trnovo, koje su teritorijalno i ekonomski međusobno povezane. Grad je administrativni, privredni, kulturni, univerzitetski i turistički centar, u kojem prema procjenama živi oko 61.000 stanovnika.

Grad ostvaruje svoje nadležnosti u skladu sa Ustavom, Zakonom o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 97/16, 36/19 i 61/21), Zakonom o Gradu Istočno Sarajevo („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 18/20), Statutom Grada Istočno Sarajevo („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“, broj 20/17 i 23/20) i drugim važećim propisima, kojima su definisana područja odgovornosti, nadležnosti organa i način finansiranja.

Organi Grada su Skupština i gradonačelnik. Skupština koju čini 31 odbornik je organ odlučivanja i kreiranja politike, a gradonačelnik zastupa i predstavlja Grad i nosilac je izvršne vlasti.

Sredstva za rad Grada u 2023. godini obezbijeđena su iz poreskih i neporeskih prihoda, grantova, transfera, primitaka od finansijske imovine i zaduživanja.

Revizijom je obuhvaćen Konsolidovani finansijski izvještaj Grada koji uključuje finansijske izvještaje Gradske uprave i nižih budžetskih korisnika Teritorijalne vatrogasno-spasiлаčke jedinice (u daljem tekstu: TVSJ), Gradske razvojne agencije Istočno Sarajevo, Javne ustanove (u daljem tekstu: JU) Turistička organizacija Grada Istočno Sarajevo, JU Srednjoškolski centar Pale, JU Srednjoškolski centar Istočna Ilidža, JU Srednja škola „28. juli“ Istočno Novo Sarajevo, JU Srednjoškolski centar „Vasilije Ostroški“ Sokolac i JU Matična biblioteka Istočno Sarajevo. Poslovne transakcije JU Turistička organizacija Grada Istočno Sarajevo nisu bile predmet revizijskog ispitivanja, jer će se finansijska revizija ove ustanove za period 01.01-31.12.2023. godine raditi u 2024. godini.

Finansijske transakcije se u Glavnoj knjizi trezora (u daljem tekstu: GKT) Grada evidentiraju u okviru fonda 01 (budžet u užem smislu), fonda 03 (fond grantova) i fonda 05 (fond za posebne projekte). Finansijske transakcije van GKT se evidentiraju u okviru fonda 02 za JU Matična biblioteka Istočno Sarajevo.

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji za period 01.01- 31.12.2023. godine Grad nije imao primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italik slovima.

2. Provodenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske provela je finansijsku reviziju Grada za 2020. godinu i tom prilikom je dato osam preporuka za finansijske izvještaje i pet preporuka za usklađenost. Grad je dostavio Glavnoj službi za reviziju odgovor o preduzetim radnjama radi prevazilaženja propusta i nepravilnosti utvrđenih u revizijskom izvještaju broj RV070-21 za period 01.01-31.12.2020. godine u skladu sa članom 21. stav (3) Zakona o reviziji javnog sektora Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 98/05 i 20/14). Od ukupno 13 datih preporuka, pet preporuka je provedeno, a osam nije provedeno.

Preporuke koje nisu provedene odnose se na popis imovine i obaveza, priznavanje prihoda po osnovu poreskih i drugih fiskalnih propisa na obračunskoj osnovi, reklassifikaciju rashoda,

vanbilansnu evidenciju, napomene uz finansijske izvještaje, javne nabavke, kriterijume za dodjelu grantova i praćenje realizacije istih i analizu završenosti objekata u pripremi.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Organizacija i funkcionisanje sistema internih kontrola Grada djelimično su definisani postojećim internim aktima (Statut Grada, Poslovnik o radu Skupštine Grada, Odluka o osnivanju Gradske uprave, Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta i Pravilnik o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama). Odlukom o osnivanju i Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mesta Gradske uprave definisana su područja odgovornosti, nadležnosti organa, te načini finansiranja i funkcionisanja Grada.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta Gradske uprave Grada („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“, broj 17/21, 10/22, 23/22, 2/23, 6/23, 17/23, 20/23 i 23/23) je sistematizovano 92 radna mesta za 153 izvršioca, a na dan 31.12.2023. godine je bilo zaposleno 117 izvršilaca (91 službenik i 22 namještenika) i 4 funkcionera (mandatni period).

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta TVSJ Grada („Službene novine grada Istočno Sarajevo“, broj 21/20, 18/21, 21/22 i 9/23) je sistematizovano 19 radnih mesta za 81 izvršioca, a na dan 31.12.2023. godine bilo je zaposleno 72 izvršioca (jedan službenik i 71 namještenik).

Odlukom Vlade Republike Srpske o primjeni odredaba Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 21/21 i 69/21) produžena je primjena odredbi navedenog kolektivnog ugovora i ista je osporena od strane Ustavnog suda Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 20/23).

Grad je koeficijente za obračun plata zaposlenih prilagodio odredbama Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske. Kolektivnim ugovorom kod poslodavca za zaposlene u Gradskoj upravi Grada („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“, broj 17/21 i 18/21) koji je na snazi do avgusta 2024. godine definisani su koeficijenti za obračun neto plate, odnosno isti ne sadrže porez i doprinose na platu, a prilikom obračuna plata, neto koeficijenti se preračunavaju u bruto shodno odredbama Zakona o radu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 1/16, 66/18, 91/21, 119/21 i 112/23).

Plan zapošljavanja za 2023. godinu nije sačinjen, što nije u skladu sa članu 64. Zakona o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 97/16).

Obračun dnevница za službena putovanja u inostranstvu (kod Gradske uprave) nije vršen od časa prelaska granice, u polasku, do časa prelaska granice, u povratku, već od časa polaska na službeno potovanje do časa povratka, što nije u skladu sa tačkom X podatčaka (2. i 5.) Odluke o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 57/21).

Putni nalozi (PN4 obrazac) za vozila (kod Gradske uprave) nisu popunjavani u skladu sa članom 7. Pravilnika o obrascu, sadržaju i načinu popunjavanja putnog naloga („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 74/17) i članom 12. Pravilnika o korišćenju motornih vozila Grada iz 2020. godine, jer ne sadrže podatke o vremenu polaska i dolaska, pređenim kilometrima i potpisu vozača.

JU Srednjoškolski centar Istočna Ilidža, JU Srednjoškolski centar „Vasilije Ostroški“ Sokolac, JU Srednja škola „28.Juni“ i Gradska razvojna agencija Istočno Sarajevo nisu primjenili sistem dvojnog potpisa, shodno članu 9. stav (3) tačka 3) Zakona o sistemu

internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 91/16), kojim je propisano da se kontrolne aktivnosti naročito odnose na sistem dvojnog potpisa u kojem nijedna obaveza ne može biti preuzeta ili izvršeno plaćanje bez potpisa rukovodioca subjekta i rukovodioca finansijske službe ili drugog ovlašćenog lica.

U skladu sa Rješenjem o imenovanju komisija za popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2023. godine, izvršen je popis i evidentiranje rezultata popisa imovine i obaveza. Revizijskim ispitivanjem provođenja istog utvrđene su neusklađenosti sa članom 4. Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 45/16 i 113/21), jer kod Gradske uprave popisom nisu obuhvaćena potraživanja za nenaplaćene poreze.

Gradonačelnik nije imenovao odgovorno lice zaduženo za uspostavljanje, provođenje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrole, te shodno navedenom nisu doneseni plan uspostavljanja finansijskog upravljanja i kontrole i metodologija za provođenje tog plana, definisani ključni poslovni procesi i uspostavljena knjiga poslovnih procesa, akt o upravljanju rizicima i registar rizika i nije izrađena strategija upravljanja rizicima, što nije u skladu sa članom 8. stav (2) i članom 14. Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske i tačkom 22. Uputstva o načinu i postupku uspostavljanja i sprovodenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 99/17). Interna revizija nije uspostavljena, što nije u skladu sa članom 19. prethodno pomenutog Zakona.

Uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionisao na način da je obezbijedio istinito i fer izvještavanje i usklađenost, što je osim u ovoj tački, obrazloženo i u ostalim tačkama izvještaja.

Preporučuje se gradonačelniku da obezbijedi da se:

- *postupci i procedure provođenja popisa i usaglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza vrši u skladu sa članom 4. Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza,*
- *uspostavi sistem internih kontrola shodno Zakonu o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske u smislu da se sačini plan i godišnji izvještaj o sprovodenju planiranih aktivnosti, izvrši popis poslovnih procesa, identifikuju i procijene rizici, definišu kontrolne aktivnosti, donosi plan zapošljavanja, primijeni sistem dvojnog potpisa, obračunavaju dnevnice za inostranstvo i popunjavaju putni nalozi za vozila u skladu sa propisima, uspostavi interna revizija, kao i druge aktivnosti zahtijevane navedenim zakonom.*

4. Nabavke

Planom javnih nabavki sa izmjenama i dopunama za 2023. godinu planirano je ukupno 105 postupaka nabavki robe, usluga i radova ukupne vrijednosti od 2.016.350 KM bez poreza na dodatu vrijednost, od čega se na robe odnosi (733.965 KM), usluge (438.454 KM) i radove (843.932 KM).

U 2023. godini, provedeno je 79 postupaka javnih nabavki ukupne ugovorene vrijednosti od 974.448 KM, od čega se na robe odnosi (490.858 KM), usluge (225.502 KM) i radove (258.087 KM) i to 52 direktna sporazuma ugovorene vrijednosti od 227.593 KM, 13 konkurenckih zahtjeva ugovorene vrijednosti od 255.539 KM, 11 otvorenih postupaka ugovorene vrijednosti od 436.580 KM i tri postupaka javnih nabavki provedenih putem Aneksa II ugovorene vrijednosti od 54.735 KM.

Nabavke se najvećim dijelom odnose na nabavku višenamjenske multifunkcionalne platforme sa prikolicom za prevoz (96.581 KM), nabavku polovne kombinovane građevinske mašine na gusjenicama (93.900 KM), nabavku goriva (61.975 KM), nabavku vatrogasnih uniformi (59.782 KM), nabavku radova horizontalne signalizacije (59.500 KM), kabina za specijalna vatrogasna vozila (25.641 KM) i radova izgradnje kanalizacionog kolektora u Knežini (49.987 KM).

Revizijskim ispitivanjima su obuhvaćeni postupci javnih nabavki u vrijednosti od 534.608 KM i to 4 otvorena postupka (nabavka višenamjenske multifunkcionalne platforme sa prikolicom za prevoz, polovne kombinovane građevinske mašine na gusjenicama, goriva, vatrogasnih uniformi), 3 konkurenčna zahtjeva (nabavka kabina za specijalna vatrogasna vozila, radova horizontalne signalizacije i radova izgradnje kanalizacionog kolektora u Knežini), 10 direktnih sporazuma (nabavka reklamnog materijala, krovopokrivačkih radova na pomoćnom objektu JU Srednjoškolski centar Pale, fotografskih usluga, usluga oglašavanja, usluga medijskog praćenja, marketinških usluga, radova renoviranja hodnika u zgradama Gradske uprave, radova asfaltiranja saobraćajnica, štampanog materijala i usluge medijskog praćenja) i jedan postupak javne nabavke proveden putem Aneksa II (nabavka restoranskih usluga), što čini 55% u odnosu na ukupnu ugovorenu vrijednost nabavki tokom 2023. godine. Takođe, revizijskim ispitivanjem su obuhvaćena i ulaganja na realizaciji projekta izgradnje Memorijalnog kompleksa posvećenog stradalim Srbima Sarajevsko-romanijske regije u XX vijeku.

Revizijskim ispitivanjem su utvrđene sljedeće nepravilnosti:

- nabavke usluga popravke i održavanja službenih vozila kod Gradske uprave u najmanjem iznosu od 15.697 KM provedene su putem više direktnih sporazuma, čime je izvršeno dijeljenje nabavki, što nije u skladu sa članom 14. stav (1), 15. stav (6) i 87. Zakona o javnim nabavkama,
- za Gradsku razvojnu agenciju Istočno Sarajevo i JU Srednjoškolski centar Pale nisu objavljeni osnovni elementi ugovora za sve postupke javne nabavke na portalu javnih nabavki, što nije u skladu sa članom 75. stav (2) Zakona o javnim nabavkama,
- u JU Srednjoškolski centar Pale u primjeni je Pravilnik o javnim nabavkama koji je donesen u ranijem periodu (2004. godine), te isti nije usklađen sa važećim zakonskim propisima,
- Ugovorom o izvođenju radova na izgradnji Memorijalnog kompleksa posvećenog stradalim Srbima Sarajevsko-romanijske regije u XX vijeku i Sporazumom o saradnji na projektu „Park Sunce sa spomeničkom skulpturom Belog anđela“, Grad Istočno Sarajevo se kao finansijer i nosilac projekta, obavezao da doznači sredstva Boračkoj organizaciji Opštine Istočno Novo Sarajevo u iznosu od 2.200.000 KM za plaćanje izvođača radova „Uniotec“ d.o.o. Istočno Novo Sarajevo, odnosno Omladinskom udruženju „Aksiom“ u najmanjem iznosu od 510.348 KM. Nabavke su izvršene i evidentirane u poslovnim knjigama Grada u iznosu od 1.033.774 KM bez provođenja odgovarajućih procedura javnih nabavki, što nije u skladu sa članom 3., 6. i 14. Zakona o javnim nabavkama.

Preporučuje se gradonačelniku da obezbijedi da se prilikom korišćenja javnih sredstava, ugovori o javnoj nabavci robe, usluga i radova dodjeljuju shodno članu 3., 6., 14., 15. i 87. Zakona o javnim nabavkama, da se za Gradsku razvojnu agenciju Istočno Sarajevo i JU Srednjoškolski centar Pale objavljaju osnovni elementi ugovora za sve postupke javne nabavke na portalu javnih nabavki, te da se u JU Srednjoškolski centar Pale uskladi interna regulativa vezana za javne nabavke sa važećim zakonskim propisima.

5. Priprema i donošenje budžeta

Skupština Grada je donijela Odluku o usvajanju budžeta Grada za 2023. godinu u ukupnom iznosu od 14.794.910 KM i Odluku o usvajanju rebalansa budžeta u ukupnom iznosu od 16.196.230 KM.

Rebalansom budžeta su planirani poreski prihodi (8.077.500 KM), neporeski prihodi (2.706.600 KM), grantovi (121.000 KM) i transferi između različitih jedinica vlasti (778.350 KM), primici od finansijske imovine (3.088.000 KM), ostali primici (334.780 KM) i neutrošena namjenska sredstva iz ranijeg perioda (1.090.000 KM).

Rebalansom budžeta su planirani rashodi za lična primanja zaposlenih (6.075.512 KM), rashodi po osnovu korišćenja robe i usluga (2.552.329 KM), rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi (330.000 KM), subvencije (313.000 KM), grantovi (2.363.700 KM), doznake na ime socijalne zaštite (360.000 KM), rashodi po sudskim rješenjima (200.000 KM), transferi između i unutar jedinica vlasti (698.700 KM), budžetska rezerva (150.000 KM), izdaci za nefinansijsku imovinu (2.108.667 KM), izdaci za finansijsku imovinu (31.500 KM), izdaci za otplatu dugova (830.000 KM) i ostali izdaci (182.822 KM).

Nakon usvajanja rebalansa budžeta izvršeno je osam dozvoljenih realokacija sredstava u ukupnom iznosu od 121.140 KM.

Grad je sačinio Plan izmirenja obaveza prenesenih iz prethodnog perioda shodno članu 30. Zakona o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 94/15 i 62/18).

Revizijom nisu utvrđene neusklađenosti u odnosu na regulativu koja definiše proces pripreme i donošenja budžeta.

6. Finansijski izvještaji

Grad je sačinio konsolidovane finansijske izvještaje za korisnike budžeta Grada Istočno Sarajevo za 2023. godinu u skladu sa članom 26. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 15/17 i 17/22) i obrascu konsolidovanih finansijskih izvještaja sa Napomenama dostavio Ministarstvu finansija Republike Srpske u skladu sa članom 49. stav (6) pomenutog pravilnika. U skladu sa članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 115/17 i 118/18), Grad je u Konsolidovani bilans stanja izvršio uključivanje kontrolisanih entiteta (privrednih društava u većinskom vlasništvu i javnih ustanova čiji je osnivač) dodavanjem neto imovine/kapitala u iznosu od 790.370 KM.

6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta

Izvršenje budžeta Grada za period 01.01-31.12.2023. godine je iskazano u periodičnom izvještaju o izvršenju budžeta na računovodstvenom fondu 01 (u daljem tekstu: PIB 01) i konsolidovanom periodičnom izvještaju o izvršenju po računovodstvenim fondovima (u daljem tekstu: PIF).

U obrascu PIB 01 iskazani su budžetski prihodi i primici sa korišćenim namjenskim sredstvima u iznosu od 14.361.098 KM, što je 11% niže od budžetskog okvira, dok su budžetski rashodi i izdaci iskazani u iznosu od 14.860.032 KM, što je za 8% niže od budžetskog okvira. Na poziciji raspodjela suficita iz ranijeg perioda, iskazano je korišćenje neutrošenih namjenskih sredstava iz ranijeg perioda u iznosu od 806.784 KM.

Za više ostvarene rashode i izdatke na pojedinim pozicijama provedene su dozvoljene realokacije.

U obrascu PIF izvršenje je iskazano osim na budžetskom fondu 01 i na fondovima 02, 03 i 05. Na fondu 02 su iskazane poslovne aktivnosti JU Matična biblioteka Istočno Sarajevo koje se odvijaju preko bankovnih računa koji su van sistema trezorskog poslovanja (iskazani

su prihodi u iznosu od 187.030 KM i rashodi i izdaci u iznosu od 139.625 KM). U okviru fonda 03 su iskazani grantovi budžetskih korisnika koji nisu uključeni u budžet (iskazani su prihodi u iznosu od 42.500 KM i rashodi u iznosu od 49.923 KM). U okviru fonda 05 su iskazani projekti budžetskih korisnika, a koji se najvećim dijelom odnose na projekte „Esmartcity“, „Sačuvajmo energiju zajedno“ i vaučer program za podršku uvođenju inovacija u malim i srednjim preduzećima za potrebe Gradske razvojne agencije Istočno Sarajevo (iskazani su prihodi u iznosu od 69.060 KM i rashodi i izdaci u iznosu od 156.878 KM).

Skupština Grada je 30.05.2024. godine usvojila Izvještaj o izvršenju budžeta Grada za 2023. godinu.

6.1.1. Prihodi i primici

Ukupni prihodi i primici na nivou Konsolidovanog izvještaja o izvršenju po računovodstvenim fondovima u PIF-u su iskazani u iznosu od 13.852.904 KM. U postupku konsolidacije izvršena je eliminacija u iznosu od 61.000 KM, te prihodi i primici nakon eliminacije iznose 13.791.904 KM (prihodi 11.486.042 KM i primici 2.305.862 KM).

6.1.1.1. Prihodi

Ukupni prihodi su iskazani u iznosu od 11.547.042 KM, na fondu 01 (11.248.452 KM), fondu 02 (187.030 KM), fondu 03 (42.500 KM) i fondu 05 (69.060 KM). U postupku konsolidacije izvršena je eliminacija u iznosu od 61.000 KM, te ukupni prihodi iznose 11.486.042 KM. Odnose se na poreske prihode, neporeske prihode, grantove i transfere između ili unutar jedinice vlasti.

Zakonom o Gradu Istočno Sarajevo, Statutom Grada i pojedinačnim odlukama Skupštine Grada definisano je da Gradu pripadaju budžetski prihodi, u koje spadaju sredstva iz raspodjele sa računa javnih prihoda Republike Srpske u skladu sa zakonom i vlastiti prihodi Grada, koje čine porezi, takse, naknade, novčane kazne prema propisima Grada i ostali prihodi u skladu sa zakonom i odlukama Skupštine Grada. Sva sredstva ostvarena iz vlastitih prihoda pripadaju Gradu, osim prihoda ostvarenih po osnovu komunalne naknade i komunalne takse za isticanje reklame na području Grada koje se raspoređuju u definisanom omjeru.

Poreski prihodi su iskazani u iznosu od 8.257.554 KM, a odnose se najvećim dijelom na indirektne poreze naplaćene preko Uprave za indirektno oporezivanje BiH (8.238.518 KM).

Neporeski prihodi su iskazani u iznosu od 2.251.070 KM, a najvećim dijelom se odnose na prihode od zakupa i rente (80.895 KM), komunalne naknade i takse (973.393 KM), naknade po raznim osnovama (673.360 KM), prihode od pružanja javnih usluga (318.968 KM), novčane kazne (127.315 KM) i ostale neporeske prihode (44.589 KM).

Komunalne naknade i takse se odnose na komunalne takse (510.318 KM) i boravišnu taksu (463.076 KM). Zakonom o izmjenama Zakona o komunalnim taksama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 119/21) ukinuta je taksa za isticanje poslovног imena pravnog lica ili preduzetnika na poslovnim prostorijama, kao mjera Vlade Republike Srpske da rastereti preduzetnike u periodu pandemije korona virusa. Kako je Grad ostao bez značajnog dijela prihoda, a analizirajući član 3. stav (1), tačku b) Zakona o komunalnim taksama, što se navodi u dostavljenoj pisanoj informaciji za potrebe revizije, Grad je iskoristio mogućnost da predloži Skupštini Grada na usvajanje Odluku o taksi za isticanje reklame na području Grada, odnosno takse za isticanje reklame na „drugim“ površinama na području Grada, osim reklamnih panoa i bilborda pored auto puteva, magistralnih i regionalnih puteva. Skupština Grada je pozivajući se na član 3. stav (1), tačku b) i član 7. stav (1) Zakona o komunalnim taksama donijela Odluku o taksi za isticanje reklame na području Grada („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“, broj 2/23, 7/23 i 18/23) kojom se utvrđuju osnovni elementi za određivanje takse za isticanje reklame na drugim površinama na području Grada, predmet obaveze, obveznika plaćanja, visinu takse, rokove plaćanja,

oslobađanja od plaćanja takse i nadzor. Taksa za isticanje reklame je u skladu sa odlukom prihod budžeta Grada i opštine na čijem području se naplaćuje u omjeru 85%:15% u korist Grada, a od 2024. godine u omjeru 80%:20% u korist Grada. Tokom 2023. godine pojedina pravna lica su se žalila na donesena rješenja obveznicima takse za isticanje reklame zbog povrede pravila postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava, te su zbog toga vođeni sudski postupci (tačka 6.6. izvještaja). U skladu sa pisanom informacijom za potrebe revizije, zbog prethodno navedenog, određeni broj obveznika je iskoristio pravna sredstva i uputio apelaciju Ustavnom суду Republike Srpske, o kojoj još nije odlučeno.

Naknade po raznim osnovama se najvećim dijelom odnose na naknade za korišćenje komunalnih dobara od opštег interesa (352.326 KM) i sredstva za finansiranje posebnih mjera zaštite od požara (321.034 KM).

U skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 124/11 i 100/17) i Odlukom o komunalnim naknadama na području Grada („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“, broj 3/12, 7/13, 20/15, 3/18 i 8/21) Grad donosi rješenja o naplati komunalne naknade. Grad vrši naplatu komunalne naknade za sve opštine u njegovom sastavu, a prikupljena sredstva od naplate dijeli između Grada i opština u sastavu Grada u omjeru 50%:50%. Evidencije zaduženja i naplate komunalne naknade i prethodno navedene komunalne takse vrši se kroz elektronsku bazu podataka i GKT.

Prihodi od pružanja javnih usluga najvećim dijelom se odnose na prihode od opštinskih organa uprave (147.063 KM) i vlastite prihode budžetskih korisnika (99.782 KM). Prihodi od opštinskih organa uprave odnose se na prihode TVSJ za servisiranje protivpožarnih aparata (56.481 KM) i Gradske uprave (90.582 KM) za izdavanje saglasnosti (vodnih, ekoloških dozvola, kategorizacije objekata i sl.). Vlastiti prihodi budžetskih korisnika se odnose na prihode srednjih škola po osnovu izdavanja u zakup fiskulturnih sala, naplate prepisa dokumenata i izdavanja svjedočanstava.

Novčane kazne su iskazane u iznosu od 127.315 KM. U Izvještaju o inspekcijskom nadzoru na području Grada za 2023. godinu je navedeno da je u toku 2023. godine izdato ukupno 361 prekršajni nalog, kojima su izrečene novčane kazne u ukupnom iznosu od 285.100 KM i da je naplaćeno 127.315 KM.

Grad nema otvoren poreski broj u Poreskoj upravi Republike Srpske i za njega se ne sačinjava Izvještaj iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima, zbog čega pojedine prihode po osnovu poreskih i drugih fiskalnih propisa priznaje na gotovinskoj osnovi (sredstva za finansiranje posebnih mjera zaštite od požara, novčane kazne), što nije u skladu sa članom 106. i 109. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike (tačke 6.2.1. i 6.3.1.1. izvještaja).

Grantovi su iskazani u iznosu od 188.926 KM, a najvećim dijelom se odnose na grant Fonda za zaštitu životne sredine i energetsku efikasnost Republike Srpske za sufinasiranje Projekta „Saniranje deponija“ (100.000 KM) i grant za realizaciju vaučer programa za podršku uvođenju inovacija u malim i srednjim preduzećima na području Grada (69.060 KM).

Transferi između ili unutar jedinica vlasti su iskazani u iznosu od 849.492 KM (fond 01 iznos od 696.251 KM, fond 02 iznos od 112.741 KM i fond 03 iznos od 40.500 KM). U postupku konsolidacije izvršena je eliminacija u iznosu od 61.000 KM, te ukupni transferi nakon eliminacije iznose 788.492 KM. Najvećim dijelom se odnose na transfer Ministarstva uprave i lokalne samouprave Republike Srpske (200.000 KM) i Opštine Istočno Novo Sarajevo (150.000 KM) za Projekat „Izgradnja memorijalnog kompleksa posvećenog Srbima civilima stradalim u XX vijeku“, od Opštine Pale za Turističko-informativni centar Pale (152.592 KM) i od Opštine Istočna Ilidža za Turističko-informativni centar Istočna Ilidža (83.257 KM).

6.1.1.2. Primici

Primici su iskazani u iznosu od 2.305.862 KM, a odnose se na primitke od naplate datih zajmova (1.981.065 KM) i ostale primitke (324.797 KM).

Primici od naplate datih zajmova se odnose na primitke po osnovu naplate kredita datih fizičkim licima po Projektu P2 za izgradnju Srpskog Sarajeva (510.708 KM), od JP „Digis“ d.o.o. Istočno Sarajevo (1.121.500 KM) i naplate potraživanja iz stečajne mase od preduzeća „Termoaparati“ a.d. Istočno Sarajevo (348.857 KM).

Ostali primici se odnose na primitke po osnovu PDV-a (35.341 KM), imputirane primitke po osnovu zatvaranja avansa koji su dati u prethodnoj ili ranijim godinama (253.972 KM) i refundacija naknada plata po osnovu porodiljskog odsustva i bolovanja od fondova obaveznog socijalnog osiguranja (35.484 KM).

6.1.2. Rashodi i izdaci

Rashodi i izdaci su iskazani u ukupnom iznosu od 15.206.458 KM, na fondu 01 iznos od 14.860.032 KM (rashodi 12.105.619 KM i izdaci 2.754.413 KM), na fondu 02 iznos od 139.625 KM (rashodi 127.551 KM i izdaci 12.074 KM), na fondu 03 iznos od 49.923 KM (rashodi) i na fondu 05 iznos od 156.878 KM (rashodi 105.808 KM i izdaci 51.070 KM). U procesu konsolidacije eliminisan je iznos od 61.000 KM koji se odnosi na transfere unutar iste jedinice vlasti, te rashodi i izdaci nakon eliminacije iznose 15.145.458 KM (rashodi 12.327.901 KM i izdaci 2.817.557 KM).

6.1.2.1. Rashodi za lična primanja zaposlenih

Rashodi za lična primanja su iskazani u iznosu od 5.809.704 KM, na fondu 01 iznos od 5.795.753 KM i fondu 02 iznos od 13.951 KM. Rashodi za lična primanja iskazani na fondu 02 se odnose na bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada i za otpremnine i jednokratne pomoći kod JU Matična biblioteka Istočno Sarajevo.

Rashodi za lična primanja se odnose na rashode za bruto plate zaposlenih (4.700.230 KM), bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada (937.288 KM), naknadu plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata (83.622 KM) i otpremnine i jednokratne pomoći (74.613 KM).

Rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada najvećim dijelom se odnose na naknade za prevoz radnika na posao i sa posla (219.429 KM), naknade za topli obrok (414.571 KM), naknade za topli obrok - porez na dohodak (52.998 KM), jubilarne nagrade (8.708 KM), po osnovu dnevница za službena putovanja (23.441 KM) i rashode za zbirne doprinose na naknade (214.499 KM).

Rashodi za otpremnine i jednokratne pomoći (bruto) se odnose na otpremnine po kolektivnom ugovoru (31.425 KM), novčane pomoći prilikom rođenja djeteta (16.195 KM), novčane pomoći u slučaju smrti člana uže porodice (15.115 KM) i novčane pomoći u slučaju teže bolesti (8.637 KM).

6.1.2.2. Rashodi po osnovu korišćenja robe i usluga

Rashodi po osnovu korišćenja robe i usluga su iskazani u iznosu od 2.500.232 KM i to na fondu 01 iznos od 2.265.543 KM, fondu 02 iznos od 112.464 KM, fondu 03 iznos od 49.923 KM i fondu 05 iznos od 72.302 KM, a odnose se na rashode po osnovu zakupa, utroška energije, komunalnih i komunikacionih usluga, režijskog materijala, materijala za posebne namjene, tekućeg održavanja, putovanja i smještaja, stručnih usluga, usluga održavanja javnih površina i zaštite životne sredine i ostale neklasifikovane rashode. Rashodi po osnovu korišćenja robe i usluga iskazani na fondu 02 se odnose na rashode iskazane van GKT kod JU Matična biblioteka Istočno Sarajevo. Rashodi po osnovu korišćenja robe i usluga iskazani na fondu 03 se odnose na rashode kod JU Srednjoškolski centar Pale, a na fondu 05 rashode nastale najvećim dijelom po osnovu realizacije projekata Esmartcity“.

„Sačuvajmo energiju zajedno“ i vaučer program za podršku uvođenju inovacija u malim i srednjim preduzećima za potrebe Gradske razvojne agencije.

Rashodi po osnovu zakupa su iskazani u iznosu od 130.876 KM, a najvećim dijelom se odnose na zakup kancelarijske opreme (usluge iznajmljivanja kopir aparata) po ugovoru sa „Alf-om“ d.o.o. Banja Luka od 16.12.2022. godine i od 20.12.2023. godine.

Rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga su iskazani u iznosu od 702.716 KM, a najvećim dijelom se odnose na rashode po osnovu utroška električne energije (104.667 KM), centralnog grijanja (141.552 KM), prirodnog gasa (41.585 KM), utroška uglja (62.132 KM), utroška drveta (27.854 KM), za vodovod i kanalizaciju (15.532 KM), za usluge odvoza smeća (42.613 KM), za usluge korišćenja fiksnih telefona (20.867 KM), mobilnih telefona (23.932 KM), za poštanske usluge (103.806 KM) i ostale komunikacione usluge (34.032 KM).

Nabavka poštanskih usluga vršena je od strane „Pošte Srpske“ a.d. Banja Luka u vezi sa prenosom računa za komunalne naknade po osnovu Posebnog ugovora o vršenju usluga prenosa rješenja za komunalnu naknadu od 01.02.2022. godine i 02.02.2023. godine.

Rashodi za režijski materijal su iskazani u iznosu od 114.319 KM, a najvećim dijelom se odnose na rashode za kompjuterski materijal (8.528 KM), obrasce i papir (19.233 KM), kancelarijski materijal (19.574 KM) i materijal za održavanje čistoće (31.034 KM).

Rashodi za materijal za posebne namjene su iskazani u iznosu od 32.992 KM, a najvećim dijelom se odnose na rashode za materijal za sjeme (7.079 KM), za potrebe obrazovnog procesa (17.978 KM) i za potrebe vatrogasnih službi (4.418 KM).

Rashodi za tekuće održavanje su iskazani u iznosu od 196.552 KM, a najvećim dijelom se odnose na rashode za tekuće održavanje centralnog grijanja (8.430 KM), ostale usluge i materijal za tekuće popravke i održavanje zgrada (31.534 KM), tekuće održavanje objekata drumskog saobraćaja (69.585 KM), tekuće održavanje prevoznih sredstava (33.595 KM) i materijal za tekuće popravke i održavanje opreme (20.803 KM).

Rashodi za tekuće održavanje objekata drumskog saobraćaja se odnose na izvođenje radova horizontalne signalizacije na području Grada Istočno Sarajevo po ugovoru od 25.07.2023. godine sa „Buljan ceste“ d.o.o. Kreševo.

Rashodi za tekuće održavanje prevoznih sredstava najvećim dijelom se odnose na pružene usluge servisiranja vozila Gradske uprave u iznosu od 15.697 KM i vozila TVSJ u iznosu od 11.834 KM (tačka 4. izvještaja).

Rashodi po osnovu putovanja i smještaja su iskazani u iznosu od 136.383 KM, a najvećim dijelom se odnose na rashode po osnovu službenih putovanja u zemlji (17.680 KM), službenih putovanja u inostranstvu (22.840 KM), utroška benzina (16.277 KM) i utroška nafte i naftnih derivata (72.640 KM).

Rashodi za stručne usluge su iskazani u iznosu od 370.731 KM, a najvećim dijelom se odnose na usluge osiguranja vozila (9.772 KM), osiguranja zaposlenih (8.596 KM), usluge štampanja, kopiranja, uvezivanja i sl. (95.694 KM), usluge objavljivanja tendera, oglasa i informativnih tekstova (15.539 KM), usluge reklame i propagande i odnosa sa javnošću (26.184 KM), usluge izrade fotografija i filma (10.333 KM), ostale usluge informisanja i medija (12.745 KM), usluge održavanja računarskih programa (24.674 KM), savjetodavne usluge (67.925 KM) i za ostale stručne usluge (53.698 KM).

Rashodi za savjetodavne usluge se odnose se na implementaciju projekta „Uvođenje inovacija u mala i srednja preduzeća u okviru vaučer programa“, za period od 06.09.2022. do 06.09.2023. godine, koji je implementirala Gradska razvojna agencija Istočno Sarajevo.

Rashodi za ostale stručne usluge se najvećim dijelom odnose na usluge grafičkog i veb dizajna po osnovu ugovora sa „369 solutions“ s.p. Istočno Novo Sarajevo kod JU

Srednjoškolski centar Pale u iznosu od 23.780 KM i Gradsku upravu u iznosu od 13.581 KM.

Ostali neklasifikovani rashodi su iskazani u iznosu od 815.663 KM, a najvećim dijelom se odnose na rashode po osnovu bruto naknade članovima upravnih i nadzornih odbora (6.588 KM), bruto naknade skupštinskim poslanicima i odbornicima (233.331 KM), bruto naknade po ugovoru o djelu (128.262 KM), bruto naknade za rad van radnog odnosa (42.240 KM), reprezentacije u zemlji (31.403 KM), organizacije prijema, manifestacija i sl. (195.128 KM), rashodi za poklone (42.153 KM) i ostale nepomenute rashode (48.356 KM).

Rashodi za bruto naknade skupštinskim poslanicima i odbornicima se odnose na isplaćene naknade za vršenje dužnosti odbornika u Skupštini Grada shodno Odluci o odborničkoj naknadi i naknadi članovima radnih tijela od 28.06.2021. godine.

Rashodi za bruto naknade po ugovoru o djelu se najvećim dijelom odnose na isplaćene naknade po osnovu lektorisanja akata i tekstova objavljenih na veb stranici Grada, pomoći pri izradi promotivnih tekstova za različite manifestacije Grada, izrade plana upravljanja JU Park prirode „Trebević“ i prikupljanja podataka i ispitivanja tržišta u cilju realizacije kapitalnih projekata.

Rashodi po osnovu reprezentacije u zemlji se odnose na korišćenje ugostiteljskih usluga u skladu sa pravima propisanim Pravilnikom o troškovima reprezentacije („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“, broj 9/21) kojim je propisano pravo korišćenja sredstava reprezentacije funkcionerima, načelnicima odjeljenja i sekretaru skupštine u visini utvrđenoj budžetom Grada. Troškovi se pravduju na osnovu fakture i fiskalnog računa, uz obrazloženje razloga i osnovanosti za korišćenje reprezentacije.

Rashodi po osnovu organizacije prijema, manifestacija i slično se odnose na usluge organizacije prijema i manifestacija tokom održavanja svečanosti povodom proslave slave Grada, učešća na manifestacijama, naučno-stručnih skupova, posjeta, službenih i drugih protokolarnih sastanaka.

Ostali nepomenuti rashodi se najvećim dijelom odnose na Gradsku upravu u iznosu od 19.035 KM, za nabavku službenih legitimacija i znački po osnovu ugovora sa „Eurofer“ d.o.o. Tuzla od 20.12.2022. godine i nabavku tabli za potrebe kategorizacije objekata na području Grada po osnovu ugovora sa „Bobo graf“ d.o.o. Istočno Sarajevo od 14.10.2022. godine.

6.1.2.3. Rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi

Rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi su iskazani u iznosu od 329.408 KM, a najvećim dijelom se odnose na rashode po osnovu kamata na primljene zajmove u zemlji i troškove servisiranja primljenih zajmova (328.956 KM).

6.1.2.4. Subvencije

Subvencije su iskazane u iznosu od 303.833 KM, a odnose se na subvencije nefinansijskim subjektima u oblasti saobraćaja i veza.

Subvencije nefinansijskim subjektima u oblasti saobraćaja i veza se odnose na subvencije za prevoz putnika na linijama Pale-Mokro-Vučija Luka, Autobuska stanica Dobrnja I-Tilava-Klek, Autobuska stanica Lukavica „E“-Vojkovići-Krupac, Pale-Mokro-Kadino Selo i na liniji Pale-Podrgar-Prača-Vrhpráča po ugovoru zaključenom sa prevoznikom „Centrotrans“ a.d. Istočno Sarajevo, nadoknadu štete nastale na vozilima zbog loših lokalnih puteva, loših uslova u zimskom vremenskom periodu i malog broja putnika na linijama javnog gradskog prevoza Pale-Bulozi-Pale, Pale-Jahorinski potok, Pale loko, Pale-Luke-Rapca i Pale-Kovačica po ugovorima zaključenim sa prevoznicima JP „Kosorić“ Pale i „Vuković“ Pale i za prevoz učenika za vrijeme trajanja školske godine po ugovoru zaključenom sa prevoznikom „Srnaherc“ d.o.o. Sokolac.

6.1.2.5. Grantovi

Grantovi su iskazani u iznosu od 2.458.227 KM na fondu 01, 684 KM na fondu 02 i 33.506 KM na fondu 05. Najvećim dijelom se odnose na tekuće grantove neprofitnim subjektima u zemlji (1.142.604 KM), ostale tekuće grantove u zemlji (1.265.833 KM) i kapitalne grantove neprofitnim subjektima u zemlji (83.296 KM).

Tekući grantovi neprofitnim subjektima u zemlji se odnose na tekuće grantove organizacijama i udruženjima i to, političkim (28.000 KM), humanitarnim (34.160 KM), sportskim i omladinskim (363.988 KM), etničkim i vjerskim (184.272 KM), za afirmaciju porodice i zaštitu prava žena, djece, izbjeglih i raseljenih lica, boraca i osoba sa invaliditetom (89.168 KM), u oblasti zdravstvene i socijalne zaštite, zaštite životne sredine i komunalne djelatnosti (4.000 KM), u oblasti obrazovanja, naučno-istraživačke djelatnosti, kulture i informacija (92.850 KM) i ostali tekući grantovi neprofitnim subjektima u zemlji (346.166 KM).

Rješenjem od 13.04.2023. godine odobrena su novčana sredstva sindikatu preduzeća „Mofas“ d.o.o. Istočno Sarajevo u ukupnom iznosu od 11.000 KM, na ime finansijske pomoći, sa pozicije budžetske rezerve, bez jasno definisanih pravila i kriterijuma za dodjelu istih i nisu podneseni izvještaji o namjenskom trošenju sredstava shodno članu 12. Odluke o izvršenju budžeta Grada za 2023. godinu.

Ostali tekući grantovi neprofitnim subjektima u zemlji, obuhvataju i isplatu novčanih sredstava Sindikalnoj organizaciji Grada u iznosu od 23.400 KM. Navedena sredstva su po osnovu Odluke o isplati novčane naknade od 25.12.2023. godine isplaćena radnicima Gradske uprave koji su članovi Sindikalne organizacije, a na ime naknade za regres za korišćenje godišnjeg odmora u pojedinačnom iznosu od 1.300 KM (za 18 radnika). Navedene isplate predstavljaju lična primanja zaposlenih te se iste trebaju evidentirati na poziciji rashoda za lična primanja, shodno članu 91. stav (3) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 98/16, 115/17 i 118/18). Za navedena lična primanja nisu obračunati i uplaćeni pripadajući porez i doprinosi u iznosu od 9.126 KM, što nije u skladu sa članom 3. i 8. Zakona o porezu na dohodak („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 60/15, 5/16, 66/18, 105/19, 123/20, 49/21, 119/21, 56/22 i 112/23), članom 10. Zakona o doprinosima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 114/17, 112/19, 49/21, 119/21, 56/22 i 112/23) i članom 78. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Ostali tekući grantovi u zemlji se najvećim dijelom odnose na tekuće grantove nefinansijskim subjektima u oblasti poljoprivrede (332.613 KM), tekuće grantove javnim nefinansijskim subjektima u oblasti obrazovanja, naučno-istraživačke djelatnosti, kulture, informacija, zdravstva, socijalne zaštite, zaštite životne sredine i komunalne djelatnosti (499.000 KM), tekuće grantove nefinansijskim subjektima u oblasti obrazovanja (16.000 KM) i ostale tekuće grantove u zemlji - tekući grantovi pojedincima (384.055 KM).

U okviru tekućih grantova pojedincima evidentirana je isplata novčanih sredstava radnicima Gradske uprave po osnovu povećanja troškova života u iznosu od 62.400 KM, što nije u skladu sa kriterijumima definisanim članom 4. i 5. Pravilnika o kriterijumima, načinu i postupku dodjele jednokratne novčane pomoći stanovnicima Grada. Navedene isplate predstavljaju lična primanja zaposlenih, te se iste trebaju evidentirati na poziciji rashoda za lična primanja zaposlenih, shodno članu 91. stav (3) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike. Takođe, za navedena lična primanja nisu obračunati i uplaćeni pripadajući porez i doprinosi u iznosu od 24.336 KM, što nije u skladu sa članom 3. i 8. Zakona o porezu na dohodak, članom 10. Zakona o doprinosima i članom 78. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike (tačka 6.1.2.7. izvještaja). Shodno prethodno navedenom, precijenjeni su grantovi u zemlji u iznosu od 85.800 KM, a

potcijenjeni su rashodi za lična primanja zaposlenih u iznosu od 119.262 KM, obaveze za lična primanja zaposlenih u iznosu od 33.462 KM i finansijski rezultat tekuće godine (negativan) u iznosu od 33.462 KM.

Kapitalni grantovi neprofitnim subjektima u zemlji se najvećim dijelom odnose na grant dodijeljen za saniranje deponije u ukupnom iznosu od 44.855 KM, po osnovu Ugovora o izvođenju radova na sanaciji deponije Krupačke stijene, zaključenog sa „Uniotec“ d.o.o. Istočno Novo Sarajevo od 06.07.2023. godine.

Preporučuje se gradonačelniku da obezbijedi da se:

- *rashodi za grantove i lična primanja zaposlenih koji se odnose na regres za godišnji odmor zaposlenih priznaju i evidentiraju u poslovnim knjigama shodno članu 91. stav (3) i 95. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike,*
- *po osnovu isplaćenog regresa za godišnji odmor zaposlenima obračunaju i uplate pripadajući porez i doprinosi shodno članu 3. i 8. Zakona o porezu na dohodak i članu 10. Zakona o doprinosima,*
- *prilikom dodjeljivanja novčane pomoći poštuju kriterijumi definisani članom 4. i 5. Pravilnika o kriterijumima, načinu i postupku dodjele jednokratne novčane pomoći stanovnicima Grada Istočno Sarajevo i da korisnici sredstava granta podnose izvještaje o utrošku primljenih sredstava u skladu sa članom 12. Odluke o izvršenju budžeta Grada Istočno Sarajevo.*

6.1.2.6. Dozname na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova

Dozname na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova su iskazane u iznosu od 281.330 KM, a odnose se na tekuće pomoći porodicama palih boraca (169.153 KM), tekuće pomoći učenicima, studentima i pojedincima u oblasti nauke i kulture (55.280 KM) i ostale tekuće dozname građanima (56.897 KM).

Tekuće pomoći porodicama palih boraca se odnose na jednokratne novčane pomoći licima iz kategorija poginulih boraca, RVI i demobilisanih boraca shodno Pravilniku o kriterijima, načinu i postupku dodjele jednokratne novčane pomoći od 09.06.2016. godine u iznosima od po 500 KM i 1.000 KM.

Tekuće pomoći učenicima, studentima i pojedincima u oblasti nauke i kulture se odnose na stipendije studentima prvog ciklusa studija (koji su u prošloj godini proglašeni „Učenicima generacije“) i studentima treće i viših godina studija prvog ciklusa javnih visokoškolskih ustanova. Kriterijumi za proces stipendiranja studenata javnih visokoškolskih ustanova propisani su Pravilnikom o dodjeli studentskih stipendija od 31.03.2022. godine i Pravilnikom o dodjeli stipendija studentima drugog i trećeg ciklusa studija od 31.03.2022. godine.

Ostale tekuće dozname se odnose na jednokratne novčane pomoći fizičkim licima za podršku pronatalitetnoj politici Grada shodno Pravilniku o dodjeli novčanih sredstava za podršku pronatalitetnoj politici od 14.07.2023. godine.

6.1.2.7. Rashodi po sudskim rješenjima

Rashodi po sudskim rješenjima su iskazani u iznosu od 175.646 KM, a najvećim dijelom se odnose na sudske poravnajne kojim je Grad kao tuženi isplatio zaposlenima regres za korišćenje godišnjeg odmora za 2022. godinu (166.400 KM). Za navedena lična primanja nisu obračunati i uplaćeni pripadajući porez i doprinosi u iznosu od 64.896 KM, što nije u skladu sa članom 3. i 8. Zakona o porezu na dohodak, članom 10. Zakona o doprinosima i članom 78. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike (tačka 6.1.2.5. izvještaja). Shodno navedenom, potcijenjeni su

rashodi za lična primanja zaposlenih, obaveze za lična primanja zaposlenih i finansijski rezultat tekuće godine (negativan) u iznosu od 64.896 KM.

6.1.2.8. Transferi između i unutar jedinica vlasti

Transferi između i unutar jedinica vlasti su iskazani u iznosu od 496.331 KM. U postupku konsolidacije izvršena je eliminacija u iznosu od 61.000 KM, te ukupni transferi nakon eliminacije iznose 435.331 KM. Najvećim dijelom se odnose na transfere jedinicama lokalne samouprave u iznosu od 414.212 KM koje najvećim dijelom čine transfer Opštini Istočno Novo Sarajevo u iznosu od 300.000 KM (za finansiranje izgradnje novog dječijeg vrtića), Opštini Han Pijesak u iznosu od 50.000 KM (za finansiranje rekonstrukcije objekta ljetne bašte rezidencije Karadorđevića u Han Pijesku), Opštini Istočno Novo Sarajevo u iznosu od 14.420 KM (za javnu rasvjetu, izradu boksova za kontejnere i radove), Opštini Osmaci u iznosu od 10.000 KM (za realizaciju izgradnje infrastrukture, projekta „Sanacija puta za Vrelo“), Opštini Sokolac u iznosu od 10.720 KM (za sanaciju puta i rekonstrukciju ulica), Opštini Istočni Stari Grad u iznosu od 5.875 KM (za rasvjetu), Opštini Pale u iznosu od 8.944 KM (za rasvjetu), JU Kulturni centar Pale u iznosu od 1.000 KM, Narodnoj biblioteci Pale u iznosu od 2.900 KM i Narodnoj biblioteci Trnovo u iznosu od 2.000 KM (za projekte iz oblasti kulture).

6.1.2.9. Izdaci

Izdaci su iskazani u iznosu od 2.817.557 KM, a odnose se na izdatke za nefinansijsku imovinu (1.824.031 KM), finansijsku imovinu (31.500 KM), otplatu dugova (828.274 KM) i ostale izdatke (133.752 KM).

Izdaci za nefinansijsku imovinu su iskazani na fondu 01 u iznosu od 1.760.887 KM, fondu 02 u iznosu od 12.074 KM i fondu 05 u iznosu od 51.070 KM.

Izdaci za nefinansijsku imovinu iskazani na fondu 01 najvećim dijelom se odnose na ulaganja u Memorijalni kompleks posvećen stradalim Srbima Sarajevsko-romanijske regije u HH vijeku (814.161 KM), izdatke za vertikalnu signalizaciju i autobuska stajališta (55.627 KM), nabavku kombinovane građevinske maštine radi realizacije projekta saniranje deponije „Stanišića dolovi“ (109.863 KM), nabavku vatrogasne cisterne (153.972 KM) i specijalnih vatrogasnih vozila (229.953 KM).

Izdaci za nefinansijsku imovinu iskazani na fondu 02 se odnose na izdatke za nabavku opreme kod JU Matična biblioteka Istočno Sarajevo.

Izdaci za nefinansijsku imovinu iskazani na fondu 03 se odnose na izdatke iskazane kod Gradske razvojne agencije Istočno Sarajevo za implementaciju projekta „Povećanje atraktivnosti sportsko-rekreativnog centra Tvrđimići“.

Izdaci za finansijsku imovinu se odnose na izdatke za date zajmove preduzeću „Digis“ d.o.o. Istočno Sarajevo (27.500 KM) i izdatke za osnivački ulog kod JU Park prirode „Trebević“ (4.000 KM).

Izdaci za otplatu dugova se odnose na izdatke za otplatu glavnice primljenih zajmova u zemlji.

Ostali izdaci se najvećim dijelom odnose na izdatke po osnovu povrata naplaćenih plasmana po Projektu 2 (za dato zemljište fizičkim licima) opština Pale i Istočna Ilidža (67.338 KM) i iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti po osnovu naknada plata za porodiljsko odsustvo i bolovanje koje se refundiraju od fondova obavezognog socijalnog osiguranja (42.379 KM).

6.1.3. Budžetski suficit/deficit

U obrascu PIB 01 iskazan je budžetski deficit u iznosu od 2.618.054 KM koji predstavlja zbir bruto budžetskog deficita u iznosu od 857.167 KM i neto izdataka za nefinansijsku

imovinu koji su iskazani u negativnom iznosu od 1.760.887 KM. Iskazani bruto budžetski deficit predstavlja razliku između budžetskih prihoda (11.248.452 KM) i budžetskih rashoda (12.105.619 KM), a neto izdaci za nefinansijsku imovinu iskazani u naprijed navedenom negativnom iznosu predstavljaju razliku između primitaka za nefinansijsku imovinu koji nisu iskazani i izdataka za nefinansijsku imovinu (1.760.887 KM).

U obrascu PIF iskazan je budžetski deficit u iznosu od 2.665.890 KM koji predstavlja zbir bruto budžetskog deficita u iznosu od 841.859 KM i neto izdataka za nefinansijsku imovinu koji su iskazani u negativnom iznosu od 1.824.031 KM. Iskazani bruto budžetski deficit predstavlja razliku između budžetskih prihoda (11.486.042 KM) i budžetskih rashoda (12.327.901 KM), a neto izdaci za nefinansijsku imovinu iskazani u negativnom iznosu predstavljaju razliku između primitaka za nefinansijsku imovinu koji nisu iskazani i izdataka za nefinansijsku imovinu (1.824.031 KM).

U obrascima PIB 01 i PIF potcijenjen je budžetski deficit u iznosu od 98.358 KM, jer u poslovnim knjigama nisu obračunati i iskazani pripadajući porez i doprinosi po osnovu isplaćenog regresa za korišćenje godišnjeg odmora zaposlenima.

6.1.4. Neto finansiranje

Neto finansiranje u obrascu PIB 01 i PIF je iskazano u iznosu od 2.119.120 KM, a predstavlja zbir primitaka po osnovu finansijske imovine (1.981.065 KM), ostalih primitaka (324.797 KM) i raspodjele suficita po osnovu neutrošenih namjenskih sredstava iz ranijeg perioda (806.784 KM) umanjen po osnovu izdataka za finansijsku imovinu (31.500 KM), izdataka za otplatu dugova (828.274 KM) i ostalih izdataka (133.752 KM).

6.1.5. Razlika u finansiranju

Razlika u finansiranju u obrascu PIB 01, nastala kao razlika između iskazanih budžetskih prihoda, primitaka i raspodjele suficita po osnovu neutrošenih namjenskih sredstava iz ranijeg perioda u iznosu od 14.361.098 KM i iskazanih budžetskih rashoda i izdataka u iznosu od 14.860.032 KM, iskazana je u negativnom iznosu od 498.934 KM, a čine je budžetski deficit (2.618.054 KM) i neto finansiranje (2.119.120 KM).

Razlika u finansiranju u obrascu PIF, nastala kao razlika između iskazanih budžetskih prihoda, primitaka i raspodjele suficita po osnovu neutrošenih namjenskih sredstava iz ranijeg perioda u iznosu od 14.598.688 KM i iskazanih budžetskih rashoda i izdataka u iznosu od 15.145.458 KM, iskazana je u negativnom iznosu od 546.770 KM, a čine je budžetski deficit (2.665.890 KM) i neto finansiranje (2.119.120 KM).

U obrascima PIB 01 i PIF potcijenjena je razlika u finansiranju u iznosu od 98.358 KM, jer u poslovnim knjigama nisu obračunati i iskazani pripadajući porez i doprinosi po osnovu isplaćenog regresa za korišćenje godišnjeg odmora zaposlenima.

6.2. Bilans uspjeha

Prihode i rashode iskazane u Konsolidovanom bilansu uspjeha čine budžetski prihodi i rashodi koji su iskazani u izvještajima o izvršenju budžeta (PIB 01 i PIF) i prihodi i rashodi obračunskog karaktera.

6.2.1. Prihodi

Prihodi su u Konsolidovanom bilansu uspjeha iskazani u iznosu od 11.846.647 KM, a odnose se na poreske i neporeske prihode, grantove i transfere između različitih jedinica vlasti (obrazloženi u tački 6.1.1.1. izvještaja) i prihode obračunskog karaktera.

Prihodi obračunskog karaktera su iskazani u iznosu od 360.605 KM, a najvećim dijelom kod Gradske uprave u ukupnom iznosu od 354.513 KM po osnovu izdatih a nenaplaćenih faktura za zakup, korišćenja alternativnog smještaja, nenaplaćenih potraživanja od JU

Zavod za zapošljavanje Republike Srpske i nenaplaćene komunalne naknade za 2023. godinu.

Prihodi obračunskog karaktera su potcijenjeni u najmanjem iznosu od 157.785 KM zbog toga što prihodi po osnovu poreskih i drugih fiskalnih propisa (sredstva za finansiranje posebnih mjera zaštite od požara, novčane kazne) nisu priznati na obračunskoj osnovi, što nije u skladu sa članom 106. i 109. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike (tačke 6.1.1.1. i 6.3.1.1. izvještaja). Shodno navedenom, prihodi obračunskog karaktera su potcijenjeni za iznos potraživanja za nenaplaćene poreze i neporeske prihode u najmanjem iznosu od 157.785 KM za koliko je negativan finansijski rezultat tekuće godine iskazan u većem iznosu.

Preporučuje se gradonačelniku da odesbjedi da se prihodi od poreskih i drugih fiskalnih propisa priznaju na obračunskoj osnovi u skladu sa članom 106. i 109. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.2.2. Rashodi

Rashodi su u Konsolidovanom bilansu uspjeha iskazani u iznosu od 13.675.675 KM, a odnose se na tekuće rashode i transfere između različitih jedinica vlasti (obrazloženi u tački 6.1.2. izvještaja) i rashode obračunskog karaktera.

Rashodi obračunskog karaktera su iskazani u iznosu od 1.347.773 KM, a odnose se na rashode po osnovu nabavne vrijednosti realizovanih zaliha (89.584 KM), po osnovu amortizacije (897.211 KM), od usklađivanja vrijednosti imovine (199.175 KM), date pomoći u naturi (109.863 KM) i po osnovu odnosa sa drugim jedinicama vlasti (51.940 KM).

Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine najvećim dijelom se odnose na nenaplaćene komunalne naknade i takse iz 2022. godine (161.856 KM).

Date pomoći u naturi se odnose na prenos prava vlasništva nad polovnom kombinovanom građevinskom mašinom sa Grada na JP „Komunalno“ a.d. Pale.

6.2.3. Finansijski rezultat

U Konsolidovanom bilansu uspjeha, kao razlika prihoda u iznosu od 11.846.647 KM i rashoda u iznosu od 13.675.675 KM, iskazan je negativan finansijski rezultat u iznosu od 1.829.028 KM. Negativan finansijski rezultat iskazan u bilansu uspjeha je precijenjen u iznosu od 59.427 KM, jer su potcijenjeni rashodi za lična primanja u iznosu od 98.358 i prihodi po osnovu poreskih i drugih fiskalnih propisa u iznosu od 157.785 KM (tačke 6.1.2.5, 6.1.2.7. i 6.2.1. izvještaja).

6.3. Bilans stanja

6.3.1. Aktiva

Na dan 31.12.2023. godine iskazana je poslovna aktiva neto vrijednosti od 23.325.973 KM (bruto vrijednosti od 36.275.493 KM i ispravke vrijednosti od 12.949.520 KM), a odnosi se na tekuću i stalnu imovinu.

6.3.1.1. Tekuća imovina

Tekuća imovina iskazana je u neto iznosu od 1.049.092 KM (bruto vrijednosti od 2.303.631 KM i ispravke vrijednosti od 1.254.539 KM), a odnosi se na kratkoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja i nefinansijsku imovinu u tekućim sredstvima.

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja su iskazani u neto iznosu od 1.045.949 KM (bruto vrijednosti od 2.281.806 KM i ispravke vrijednosti od 1.235.857 KM). Odnosi se na gotovinu i gotovinske ekvivalente (443.673 KM), kratkoročna potraživanja (526.326 KM),

kratkoročna razgraničenja (46.976 KM), kratkoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja između ili unutar jedinica vlasti (28.974 KM).

Gotovina i gotovinski ekvivalenti se odnose na sredstva na bankovnim računima (439.228 KM) i blagajni (4.445 KM).

Kratkoročna potraživanja su iskazana u neto iznosu od 526.326 KM (bruto vrijednosti od 1.762.183 KM i ispravke vrijednosti od 1.235.857 KM), a najvećim dijelom se odnose na potraživanja po osnovu prodaje i izvršenih usluga (43.542 KM), za nenaplaćane poreze, doprinose i neporeske prihode (422.023 KM), po osnovu PDV-a (9.163 KM) i ostala kratkoročna potraživanja (51.360 KM).

Potraživanja po osnovu prodaje i izvršenih usluga su iskazana u neto iznosu od 43.542 KM (bruto vrijednosti od 895.047 KM i ispravke vrijednosti od 851.505 KM), a odnosi se najvećim dijelom na potraživanja po osnovu zakupa od "Zlatno srce" (702 KM), zakupa alternativnog smještaja (14.224 KM) i potraživanja TVSJ (13.662 KM). Sporna potraživanja u iznosu od 851.505 KM se najvećim dijelom odnose na sporna potraživanja od Zavoda za planiranje i izgradnju Grada koji je prestao sa radom te nije bilo moguće naplatiti navedeno potraživanje (848.780 KM). Po navedenom nije pokrenut sudski spor.

Potraživanja za nenaplaćene poreze su iskazna u neto iznosu od 422.023 KM (bruto vrijednosti od 806.375 KM i ispravke vrijednosti 384.352 KM), a odnose se na nenaplaćena potraživanja po osnovu komunalne naknade. Sporna potraživanja se odnose na nenaplaćene komunalne naknade i takse iz ranijeg perioda.

Potraživanja za nenaplaćene poreze i prihodi obračunskog karaktera po osnovu poreskih i drugih fiskalnih propisa su potcijenjeni u najmanjem iznosu od 157.785 KM, zbog toga što prihodi nisu priznati na obračunskoj osnovi (tačke 6.1.1.1. i 6.2.1. izvještaja). Navedeno nije u skladu sa članom 106. i 109. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Ostala kratkoročna potraživanja su iskazana u iznosu od 51.360 KM (bruto i neto vrijednosti), a najvećim dijelom se odnose na potraživanja po osnovu indirektnih poreza koji su uplaćeni 03.01.2024. godine (23.805 KM) i potraživanja od JU Zavod za zapošljavanje Republike Srpske (21.184 KM).

Kratkoročna razgraničenja su iskazana u iznosu od 46.976 KM, a najvećim dijelom se odnose na neizmirene obaveze po osnovu naknade plata za vrijeme bolovanja prema fondovima socijalne sigurnosti (17.243 KM) i avansa za nefinansijsku imovinu (29.300 KM).

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja između ili unutar jedinica vlasti su iskazani u iznosu od 28.974 KM, a odnosi se najvećim dijelom na potraživanja po osnovu refundacija za naknadu plata za vrijeme bolovanja od fondova socijalne sigurnosti (4.332 KM) i potraživanja od opština Pale i Istočna Ilidža za finansiranje Info centra (22.449 KM).

6.3.1.2. Stalna imovina

Stalna imovina je iskazana u neto vrijednosti od 22.276.881 KM (bruto vrijednosti od 33.971.862 KM i ispravke vrijednosti od 11.694.981 KM), a odnosi se na dugoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja i nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima.

Dugoročna finansijski imovina i razgraničenja su iskazani u neto iznosu od 9.441.641 KM (bruto vrijednosti od 11.808.212 KM i ispravke vrijednosti od 2.366.571 KM), a odnosi se na akcije i učešća u kapitalu, dugoročne zajmove, ostala dugoročna potraživanja i ostalu dugoročnu finansijsku imovinu.

Akcije i učešća u kapitalu su iskazani u iznosu od 813.370 KM, a odnose se na osnivačke uloge u Javnom turističkom preduzeću (6.000 KM), JP Zavod za planiranje i izgradnju Grada (2.500 KM), Gradskoj razvojnoj agenciji Istočno Sarajevo (2.000 KM), JU Matica biblioteka Istočno Sarajevo (2.000 KM), JP „Gradska radio-televizija“ d.o.o. Istočno

Sarajevo (2.500 KM), Agrarnom fondu (2.000 KM), JP „Digis“ d.o.o. Istočno Sarajevo (2.000 KM), JU Park prirode „Trebević“ (4.000 KM) i učešća u kapitalu shodno članu 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike (790.370 KM).

Dugoročni zajmovi su iskazani u iznosu od 8.597.749 KM, a najvećim dijelom se odnose na zajmove date:

- javnim preduzećima po projektu P1 u iznosu od 4.765.741 KM i to preduzećima „Pretis“ a.d. Istočno Sarajevo (3.476.662 KM), Fabrika motora „Famos“ a.d. Istočno Sarajevo (540.950 KM), „Predionica“ a.d. Trnovo (64.424 KM), „Bjelašnica“ a.d. Podgrab (224.660 KM), „Termoaparati-TAT“ a.d. Istočno Sarajevo (459.044 KM),
- fizičkim licima po Projektu P2 za dati građevinski materijal (1.883.791 KM) i za zemljište (828.769 KM) za izgradnju Srpskog Sarajeva i
- JP „Digis“ d.o.o. Istočno Sarajevo (1.040.000 KM).

Okružni privredni sud u Istočnom Sarajevu je 12.04.2016. godine donio Rješenje kojim se zaključuje stečajni postupak nad preduzećem „Pretis“ a.d. Istočno Sarajevo. Skupština Grada je 21.02.2024. godine donijela Odluku o davanju saglasnosti za konačan otpis potraživanja od preduzeća „Pretis“ a.d. Istočno Sarajevo u iznosu od 3.476.662 KM. U navedenom iznosu u 2024. godini su otpisani dugoročni plasmani na teret obračunskih rashoda. U finansijskim izvještajima za 2023. godinu prethodni poslovni događaj je priznat i objelodanjen kao nekorektivni događaj nakon datuma izvještavanja, što nije u skladu sa zahtjevima MRS-JS 14 - Događaji nakon datuma izvještavanja. S obzirom da je Okružni privredni sud u Istočnom Sarajevu donio rješenje kojim se zaključuje stečajni postupak u 2016. godini, navedeni poslovni događaj ne predstavlja nekorektivni događaj nakon datuma izvještavanja. Dugoročni plasmani u iznosu od 3.476.662 KM nisu isknjiženi iz poslovnih knjiga u ranijem periodu, pa su zbog toga na dan 31.12.2023. godine dugoročni plasmani i finansijski rezultat ranijih godina (pozitivan) precijenjeni u iznosu od 3.476.662 KM.

Osnovni sud u Sokocu je 01.04.2024. godine donio Rješenje o izvršenju odlučujući o prijedlogu za izvršenje tražioca izvršenja Grada od 18.10.2022. godine i uređenom prijedlogu od 08.05.2023. godine, kojim se na osnovu izvršnog poravnjanja zaključenog kod Osnovnog suda u Sokocu 27.10.2008. godine određuje izvršenje protiv izvršenika Fabrike motora „Famos“ a.d. Istočno Sarajevo radi naplate novčanog potraživanja tražioca izvršenja Grada, a koji se sastoji od glavnog duga u iznosu od 540.950 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od 27.10.2008. godine, pa do isplate, te troškova izvršnog postupka u iznosu od 875 KM. Izvršenje će se provesti zaplijenom, procjenom i prodajom osnivačkog uloga izvršenika koji posjeduje u preduzeću „Mofas“ d.o.o. Istočno Sarajevo koji je upisan u sudske registar kod Okružnog privrednog suda u Istočnom Sarajevu broj 061-0-Reg-17-000-159, te namirenjem potraživanja tražioca izvršenja Grada iz novčanog iznosa dobijenog prodajom i uplatom novca koji se odnosi na glavni dug sa zakonskom zateznom kamatom. Zabilježbu založnog prava na osnivačkom ulogu izvršenika Fabrike motora „Famos“ a.d. Istočno Sarajevo će izvršiti Okružni privredni sud u Istočnom Sarajevu. Do dana završetka revizije nije izvršeno namirenje navedenih potraživanja.

Okružni privredni sud u Istočnom Sarajevu je 27.06.2023. godine donio Rješenje o izvršenju po prijedlogu tražioca izvršenja Grada protiv izvršenika „Predionica“ a.d. Trnovo, a koji je podnesen na osnovu izvršne isprave – presude Okružnog privrednog suda u Istočnom Sarajevu od 19.04.2013. godine. Rješenjem o izvršenju od 27.06.2023. godine prihvaćen je prijedlog za izvršenje od 18.04.2022. godine i uređen prijedlog za izvršenje od 26.04.2023. godine kojim je „Predionica“ a.d. Trnovo obavezna da Gradu plati dug u iznosu od 64.424 KM, uz naknadu troškova parničnog postupka u iznosu od 4.577 KM, te troškove izvršnog postupka koliko budu iznosili. Rješenjem se dozvoljava izvršenje zabilježbom, procjenom i prodajom nepokretnosti upisanim u list nepokretnosti 275/0 ko Trnovo, označenog kao k.č. broj 127/1 i k.č. broj 128/2 u ukupnoj površini od 28.981 m² do namirenja

„Park Sunce sa spomeničkom skulpturom Belog anđela“ koji je 18.07.2022. godine zaključen između Grada, Opštine Istočno Novo Sarajevo i Omladinskog udruženja „Aksiom“ definisana je saradnja koja obuhvata realizaciju umjetničkog, kreativno-tehničkog i promotivnog dijela projekta. Grad i Opština Istočno Novo Sarajevo su definisali da će im shodno učešću u konačnom iznosu novčanih sredstava koja budu uložena u projekt pripasti srazmjeran iznos svlasničkog dijela. Finansijska sredstva će obezbijediti Grad i Opština Istočno Novo Sarajevo. Sporazumom o saradnji na projektu „Park Sunce sa spomeničkom skulpturom Belog anđela“ nije definisana vrijednost projekta. S obzirom da je nosilac i finansijer projekta Grad i dijelom Opština Istočno Novo Sarajevo, da se imovina evidentira u poslovnim knjigama Grada, da se Grad kao finasijer obaveza da Boračkoj organizaciji Opštine Istočno Novo Sarajevo doznači javna finansijska sredstva u iznosu od 2.200.000 KM, zaključivanje ugovora sa izvođačem radova „Uniotec“ d.o.o. Istočno Novo Sarajevo i sporazuma sa Omladinskim udruženjem „Aksiom“, bez provođenja odgovarajućih postupaka javnih nabavki nije u skladu sa članom 3., 6. i 14. Zakona o javnim nabavkama (tačka 4. izveštaja).

Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi su iskazana u neto vrijednosti od 5.626 KM (bruto vrijednosti od 6.903 KM i ispravke vrijednosti od 1.277 KM), a odnose se na ulaganja TVSJ u vatrogasne domove na Palama i Sokocu.

Preporučuje se gradonačelniku da obezbijedi da se:

- *poslovni događaji nakon datuma izvještavanja priznaju i objelodanjuju u finansijskim izvještajima shodno zahtjevima MRS-JS 14 - Događaji nakon datuma izvještavanja,*
- *klasifikacija datih zajmova vrši prema ročnosti shodno članu 60. i 61. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike,*
- *izvrši procjena datih zajmova sa stanovišta naplativosti i korekcija istih shodno članu 73. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike,*
- *odлуka o pribavljanju, upravljanju i raspolaaganju imovinom Grada Istočno Sarajevo donosi od strane Skupštine Grada Istočno Sarajevo shodno članu 25. stav (2), tačka 12) Statuta Grada Istočno Sarajevo.*

Preporučuje se Skupštini Grada Istočno Sarajevo da obezbijedi da se izvrši analiza završenosti oglednog objekta Pale i donesu odgovarajuće odluke o statusu objekta u pripremi na osnovu kojih bi se izvršilo priznavanje i vrednovanje nefinansijske imovine u poslovnim knjigama, shodno zahtjevima MRS-JS 17 - Nekretnine, postrojenja i oprema.

6.3.2. Pasiva

Na dan 31.12.2023. godine iskazana je poslovna pasiva u iznosu od 23.325.973 KM, a odnosi se na obaveze i razgraničenja i vlastite izvore.

6.3.2.1. Obaveze i razgraničenja

Obaveze i razgraničenja su iskazane u iznosu od 7.015.553 KM, a odnosi se na kratkoročne obaveze i razgraničenja (2.400.448 KM) i dugoročne obaveze i razgraničenja (4.615.105 KM).

Kratkoročne obaveze i razgraničenja se odnose na obaveze po dugoročnim zajmovima koji dospijevaju do godinu dana 899.951 KM (po osnovu kredita: „UniCredit Bank“ a.d. Banja Luka od 522.760 KM, „Intesa Sanpaolo Banka“ d.d. BiH od 339.741 KM, Belgijskog robnog kredita od 25.000 KM i lizing od 12.450 KM), za lična primanja (556.530 KM), iz poslovanja u zemlji (527.693 KM), subvencije (95.709 KM), grantove (175.093 KM),

doznaće (54.614 KM), kratkoročna rezervisanja i razgraničenja (1.283 KM) i transakcije između ili unutar jedinica vlasti (89.575 KM).

Obaveze za lična primanja se odnose na obaveze za bruto plate zaposlenih i bruto naknade plata za decembar 2023. godine (456.652 KM) i bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih (99.878 KM). Obaveze za lična primanja su potcijenjene u iznosu od 98.358 KM, jer u poslovnim knjigama nisu obračunati i iskazani pripadajući porez i doprinosi po osnovu isplaćenog regresa za korišćenje godišnjeg odmora zaposlenima.

Obaveze iz poslovanja se najvećim dijelom odnose na obaveze prema dobavljačima (418.734 KM), fizičkim licima (52.465 KM) i po osnovu poreza i doprinoa na teret poslodavca (25.576 KM).

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija između ili unutar jedinice vlasti se najvećim dijelom odnose na obaveze prema opština Sokolac, Trnovo, Istočno Novo Sarajevo i Istočni Stari Grad u iznosu od 75.458 KM. U toku 2022. i 2023. godine na račun za uplate javnih prihoda Grada doznačena su sredstva koja se odnose na naknade za korišćenje šuma i šumskog zemljišta ostvarena prodajom šumskih sortimenata. Obzirom da ova sredstva ne pripadaju Gradu nego navedenim opština, ista su evidentirana u GKT u okviru kratkoročnih obaveza i razgraničenja.

U periodu od datuma izyještavanja do 29.02.2024. godine izmirene su dospjele kratkoročne obaveze u iznosu od 970.201 KM.

Dugoročne obaveze i razgraničenja se odnose na obaveze po zajmovima primljenim od banaka (3.819.672 KM), prema Vladi Republike Srpske, Ministarstvu finansija - Belgijski robni kredit (150.000 KM), po osnovu lizinga (27.354 KM) i dugoročnih obaveza i razgraničenja iz transakcija između ili unutar jedinice vlasti (618.381 KM).

Dugoročne obaveze po zajmovima primljenim od banaka iskazane su u iznosu glavnice po kreditima koje dospijevaju u periodu dužem od godinu dana i to 2.652.015 KM prema „UniCredit Bank“ a.d. Banja Luk i 1.167.657 KM prema „Intesa Sanpaolo Banka“ d.d. BiH.

Skupština Grada je 27.12.2023. godine donijela Odluku o dugoročnom kreditnom zaduženju Gradske uprave za finansiranje kapitalnih projekata Grada na području gradskih opština u iznosu od 4.400.000 KM, Odluku o dugoročnom kreditnom zaduženju Grada Istočno Sarajevo za finansiranje kapitalnih investicija TVSJ u iznosu od 1.100.000 KM, Odluku o kreditnom zaduženju za izgradnju solarne elektrane za JP "Digis" d.o.o. Istočno Sarajevo u iznosu od 1.400.000 KM i Odluku o davanju saglasnosti za izdavanje garancije Grada za kreditno zaduženje JP "Digis" d.o.o. Istočno Sarajevo („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“, broj 28/23 i 4/24).

Dugoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija između ili unutar jedinice vlasti se odnose na obaveze Grada prema opština za koje su fizička lica uplaćivala sredstva za zemljište dobijeno po projektu P2.

6.3.2.2. Vlastiti izvori sredstava

Vlastiti izvori su iskazani u iznosu od 16.310.420 KM, a odnose se na trajne izvore sredstava, rezerve, finansijski rezultat ranijih godina i finansijski rezultat tekuće godine.

Trajni izvori sredstava su iskazani u iznosu od 1.957.530 KM. Na osnovu dostavljene pisane informacije za potrebe revizije u poslovnim knjigama kod JU Matica biblioteka Istočno Sarajevo u okviru trajnih izvora je evidentirana oprema u vrijednosti od 9.094 KM koja je nabavljena u ranijem periodu. Primjenom novih računovodstvenih politika od 2011. godine, nije izvršena korekcija po početnom stanju, odnosno nije izvršeno isknjižavanje trajnih izvora u korist finansijskog rezultata ranijih godina, što nije u skladu sa zahtjevima MRS-JS 3 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške. Shodno

navedenom precijenjeni su trajni izvori u iznosu od 9.094 KM, a potcijenjen je u istom iznosu finansijski rezultat ranijih godina.

Rezerve su iskazane u iznosu od 1.040.536 KM. Na osnovu dostavljene pisane informacije za potrebe revizije, JU Srednjoškolski centar „Vasilije Ostroški“ Sokolac je u okviru rezervi evidentirao iznos od 561.669 KM koji je preuzeo sa konta revalorizacija stalnih sredstava 01.01.2011. godine uz obrazloženje da nije vršena procjena nefinansijske imovine. U prethodnom periodu u poslovnim knjigama nije vršena amortizacija rezervi i poništenje istih shodno članu 87. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Finansijski rezultat ranijih godina je iskazan u iznosu od 15.141.382 KM, a precijenjen je u iznosu od 7.469.207 KM, zbog toga što nisu izvršene korekcije datih zajmova (7.478.301 KM) i evidentirane opreme u iznosu od 9.094 KM (tačka 6.3.1.2. izvještaja).

Finansijski rezultat tekuće godine iskazan je u negativnom iznosu od 1.829.028 KM i precijenjen je za iznos od 59.427 KM, zbog toga što u poslovnim knjigama nisu evidentirani rashodi za porez i doprinose za regres za korišćenje godišnjeg odmora (98.358 KM) i prihodi po osnovu poreskih i drugih fiskalnih propisa u iznosu od 157.785 KM (tačke 6.1.2.5, 6.1.2.7. i 6.2.1. izvještaja).

Preporučuje se direktoru JU Matična biblioteka Istočno Sarajevo da obezbijedi da se izvrši korekcija greške iz ranijeg perioda u vezi sa evidencijama trajnih izvora shodno zahtjevima MRS-JS 3 – Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške.

Preporučuje se direktoru JU Srednjoškolski centar „Vasilije Ostroški“ Sokolac da obezbijedi da se izvrši analiza nastanka poslovnih događaja koji su evidentirani u okviru rezervi, te da se na osnovu vjerodostojne knjigovodstvene isprave izvrši evidentiranje istih u poslovnim knjigama.

6.3.3. Vanbilansna evidencija

Pozicije vanbilansne aktive i pasive iskazane su u ukupnom iznosu od po 590.137 KM. Poslovni događaji evidentirani u vanbilansnoj evidenciji se odnose na datu garanciju za ODJKP „Vodovod i kanalizacija“ Pale u iznosu od 18.708 KM i ostala vanbilansna evidencija u iznosu od 571.429 KM koja se odnosi na Sportsku dvoranu Stambolčić. Grad nije evidentirao poslovne događaje u vanbilansnoj evidenciji shodno članu 89. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike, jer nije evidentirao primljene garancije za povrat avansa za nabavku multifunkcionalne platforme sa prikolicom za prevoz za potrebe TVSJ.

Preporučuje se gradonačelniku da obezbijedi da se u okviru vanbilansne evidencije evidentiraju primljene garancije kroz postupke javnih nabavki shodno članu 89. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.4. Bilans novčanih tokova

U Konsolidovanom bilansu novčanih tokova iskazani su prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 11.553.802 KM, odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 12.183.955 KM i negativan neto novčani tok iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 630.153 KM.

Prilivi gotovine iz investicionih aktivnosti iskazani su u iznosu od 1.981.065 KM, odlivi gotovine iz investicionih aktivnosti u iznosu od 1.652.401 KM i pozitivan neto novčani tok iz investicionih aktivnosti u iznosu od 328.664 KM.

Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja nisu iskazani, dok su odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja iskazani u iznosu od 789.406 KM i negativan novčani tok iz aktivnosti finansiranja u iznosu od 789.406 KM.

Neto smanjenje gotovine je iskazano u iznosu od 1.090.895 KM, gotovina na početku perioda u iznosu od 1.534.568 KM i gotovina na kraju perioda u iznosu od 443.673 KM, koliko je i iskazano u Konsolidovanom bilansu stanja na dan 31.12.2023. godine.

Konsolidovani bilans novčanih tokova je sačinjen u skladu sa članom 42. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS-JS 2 - Izvještaji o novčanim tokovima.

6.5. Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz finansijske izvještaje je, u skladu sa odredbama MRS-JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja (parografi 15. c i 38), objelodanjeno da su finansijski izvještaji Grada sastavljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja.

6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

U Napomenama uz finansijske izvještaje su dijelom objelodanjene informacije o sudskim sporovima koji mogu imati uticaja na potencijalnu imovinu i potencijalne obaveze. Sudski sporovi se najvećim dijelom odnose na prinudnu naplatu potraživanja proisteklih iz Projekta 1 i Projekta 2 izgradnje Srpskog Sarajeva. Postupci iz Projekta 1, odnose se na stečajni postupak nad „Termoaparati-TAT“ a.d. Istočno Sarajevo (454.044 KM) i „Bjelašnica“ a.d. Podgrab (224.660 KM), izvršni postupak protiv Fabrike motora „Famos“ a.d. Istočno Sarajevo (540.950 KM), „Predionica“ a.d. Trnovo (69.001 KM) i postupak protiv „Jugovoholding“ d.o.o. Smederevo (2.506.201 KM). Postupci iz Projekta 2 uglavnom se nalaze u fazi izvršnog postupka, a odnose se na potraživanja po osnovu preuzetog građevinskog materijala i dodjelenog zemljišta datog fizičkim licima. Postupci protivizvršenja se odnose na postupke protiv fizičkih lica po presudama Vrhovnog suda Republike Srpske zbog naknade štete i ugovorene kazne za stanove čiji je investitor bio Zavod za planiranje i izgradnju Grada. Privredni sporovi se odnose na tužbu „Radis“ d.o.o. Istočno Sarajevo protiv Grada zbog duga na ime štete prouzrokovane raskidom ugovora po osnovu radova na vanjskom uređenju (32.890 KM) i tužbe „Sarajevo-invest“ d.o.o. Istočno Sarajevo protiv Grada na ime štete (1.128.182 KM). Radni sporovi su tokom 2023. godine vođeni po tužbi zaposlenih Gradske uprave na ime potraživanja po osnovu neisplaćenog regresa za 2022. godinu. Zaključeno je Sudsko poravnjanje kojim se obavezuje Grad da naknadu na ime regresa isplati do 01.12.2023. godine zajedno sa kamatom. Glavni dug je u jednokratnim iznosima od po 1.300 KM isplaćen, a kamata je u postupku prinudne naplate isplaćena u 2024. godini.

U Napomenama nisu objelodanjene informacije o sudskim sporovima koji su se vodili u toku 2023. godine zbog obračuna i naplate takse za isticanje reklame shodno Odluci o taksi za isticanje reklame na području Grada, te činjenici da je određeni broj obveznika iskoristio pravna sredstva i uputio apelaciju Ustavnom судu Republike Srpske.

6.7. Napomene uz finansijske izvještaje

Uz konsolidovane finansijske izvještaje za 2023. godinu sačinjene su Napomene za period 01.01-31.12.2023. godine, koje pružaju neophodne informacije o Gradu, primijenjenim propisima za izradu godišnjeg obračuna, računovodstvenoj osnovi i primijenjenim računovodstvenim politikama. Međutim, u Napomenama nisu u potpunosti objelodanjene informacije koje se odnose na sudske sporove, potraživanja za nenaplaćene poreze i uzroci značajnih razlika u odnosu na plan i prethodne godine, što nije u skladu sa zahtjevima MRS-JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja i odredbama člana 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Preporučuje se gradonačelniku da obezbijedi da se u Napomenama uz konsolidovane finansijske izvještaje objelodanjuju sve dodatne informacije shodno zahtjevima MRS-JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja i odredbama člana 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Revizijski tim

Nevenka Luburić, s.r.

Milijana Stojaković Obradović, s.r.

Gordana Šurlan, s.r.